



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: **A.H.H.**, narozený dne ..., státní příslušnost Irácká republika
t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, Balková 1, 331 65

Balková

zastoupený Organizací pro pomoc uprchlíkům, z.s.
sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra

sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2018, č. j. OAM-46/LE-LE05-LE05-PS-2018,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců (dále jen „ZZC“) podle § 46a odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) a současně byla doba trvání zajištění stanovena do 13. 5. 2018. Doba zajištění byla stanovena dle § 46a odst. 5 zákona o azylu na 60 dní od okamžiku omezení osobní svobody.
2. Dle podané žaloby žalobce nejprve namítal, že žalovaný v předchozím řízení porušil § 2, § 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), § 46a odst. 1

písm. e) zákona o azylu, čl. 8 odst. 3 přijímací směrnice a čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod.

3. Dále žalobce namítal důvodnost svého zajištění, kdy mu jako žadateli o mezinárodní ochranu nebylo třeba ukládat tak závažný zásah do práva na osobní svobodu, neboť bylo možné zajištění nahradit uložením zvláštního opatření, jehož neužití není dostatečně a správně odůvodněno, protože je zajištění žalobce bezdůvodné, protože mu chybí zákonné a dostatečné odůvodnění. Též délka zajištění byla stanovena nepřiměřeně.
4. Vzhledem k tomu, že žalobce přicestoval na území schengenského prostoru za pomoci pašeráků, neměl možnost podat žádost o mezinárodní ochranu dříve, neboť neměl ani povědomí o tom, v jakém státě se právě nachází, a cílem jeho cesty bylo Německo, kde žije jeho strýc, proto plánoval požádat o mezinárodní ochranu právě až v Německu.
5. Dále se žalobce domníval, že napadené rozhodnutí obsahuje nepřezkoumatelné úvahy o nevyužití zvláštních opatření namísto zajištění. Přitom Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 6. 2017, č.j. 1 Azs 349/2016 konstatoval, že při posouzení účinnosti zvláštních opatření nelze odhlížet od důvodů zajištění a od toho, zda by uložením pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo, přičemž žalovaný má povinnost nezajistit žadatele o mezinárodní ochranu z důvodů jmenovaných v § 46 odst. 1 zákona o azylu, pokud lze téhož účelu dosáhnout mírnějšími prostředky. Také směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. 6. 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu, v bodu 15 říká, že správní orgán musí dbát na zásadu nezbytnosti a přiměřenosti. Žalovaný správní orgán nedostatečně odůvodnil možnosti uložit zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu, protože vycházel toliko z informací sdělených žalobcem do protokolu při jeho zajištění cizineckou policií a nezkoumal samostatně skutkový stav věci tak, aby bylo možné o (ne)uložení zvláštních opatření přezkoumatelně rozhodnout. Z předchozího chování žalobce nijak nevyplývalo, že by se snažil zabránit své identifikaci, ale naopak se správním orgánem spolupracoval. Žalovaný vůbec nezohlednil možnost umístění žalobce do zařízení pro žadatele o mezinárodní ochranu, když své rozhodnutí založil pouze na jediné skutečnosti, a tou je nelegální způsob vstupu žalobce na území ČR.
6. Poslední bod žaloby se zabýval délkou zajištění, která se jevila žalobci jako nepřiměřená vzhledem k tomu, že jeho délka byla stanovena na 60 dní, přitom zajištění by mělo být vždy pouze krajním řešením a mělo by být uskutečněno jen na dobu nezbytně nutnou vzhledem k tomu, že žalobce s žalovaným spolupracoval a jeho identifikace by neměla být nijak časově náročná, proto měl správní orgán přistoupit na zajištění trvající maximálně 30 dnů, které mohl pak v případě nutnosti prodloužit. Díky takovému postupu by měl žalobce právo na pravidelný soudní přezkum svého zajištění, při větších intervalech zajištění je toto právo limitováno.
7. Vzhledem ke všem vyliceným skutečnostem proto žalobce závěrem navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení žalovanému.
8. Žalovaný ve svém **vyjádření k žalobě** prohlásil, že s podanou žalobou nesouhlasí, neboť má za to, že se v žalobě namítaných porušení při rozhodování věci nedopustil. Žalovaný je přesvědčen o tom, že z napadeného rozhodnutí je jasné seznatelné, z jakých podkladů správní orgán vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly vzhledem k tomu, že ve svém rozhodnutí popsal skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů shledal naplnění podmínek pro zajištění

žalobce v ZZC Balková stanovených ustanovením § 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu. Žalovaný zdůraznil, že má v řízení o mezinárodní ochraně povinnost zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, přičemž pro účely tohoto řízení je nezbytné spolehlivé zjištění totožnosti a státní příslušnosti žadatele o mezinárodní ochranu, přitom žalobce se nachází na území České republiky bez cestovního dokladu či jiného dokladu totožnosti a prohlásil, že nikdy ani cestovní doklad neměl, z čehož vyplývá, že momentálně je totožnost žalobce neověřena a údaje o ní jsou založeny výhradně na sdělení cizince, protože ani lustrací v příslušných evidencích nebylo možné jeho totožnost ověřit.

9. Žalobce byl dne 7. 3. 2018 zajištěn podle § 124 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), č.j. KRPA-88173-10/ČJ-2018-000022-MIG a umístěn do ZZC Balková za účelem realizace správního vyhoštění. Důvodem zajištění cizince byla skutečnost, že dne 7. 3. 2018 při pobytové kontrole osob převážených ve skříňové dodávce, provedené hlídkou Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „OPKPE“) Praha na základě žádosti policistů Národní centrály proti organizovanému zločinu (dále jen „NCOZ“), kteří vozidlo zastavili na Pražském okruhu ve směru na Plzeň pro podezření z páchání trestného činu organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice dle § 340 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, nepředložil cestovní doklad, ani žádný jiný doklad totožnosti, ani žádný doklad opravňující jej k pobytu na území České republiky (dále jen „ČR“). Lustrací v příslušných evidencích bylo dále zjištěno, že žalobce na území ČR pobývá neoprávněně bez jakéhokoli oprávnění k pobytu, proto byl následně zadržen a eskortován na OPKPE Praha, bylo s ním zahájeno správní řízení o vyhoštění a byl zajištěn a umístěn do ZZC za účelem správního vyhoštění. Z jeho jednání bylo totiž zřejmé, že existuje reálné nebezpečí, že své povinnosti nadále nebude respektovat a bude mařit výkon správního rozhodnutí o vyhoštění. Žalobce k prokázání své totožnosti nepředložil žádný doklad a ani lustrací v informačních systémech Policie ČR nebyl ztotožněn. Do protokolu o podání vysvětlení pak výslovně sdělil, že nechce zůstat v ČR a jeho cílem je Německo. Do protokolu o podání vysvětlení dne 7. 3. 2018 žalobce mimo jiné sdělil, že do ČR přijel dne 7. 3. 2018 v nákladovém prostoru automobilu, neví, kudy cestoval, a měl namířeno do Německa, přičemž na území schengenského prostoru vstoupil v Řecku, když přešel pěšky hranice z Turecka, a cestoval s pomocí převaděčů, kteří jej naposledy naložili do nákladního automobilu v Srbsku, a další cestu nezná. Uvedl, že nemá v žádné evropské zemi povolen pobyt, ČR jen projížděl a nechtěl zde zůstat a jeho cílem je Německo, kde má strýce. Prohlásil, že ví, že bez pasu a víza nemůže pobývat v ČR, a pas nikdy neměl. V ČR podle svých slov nikoho nemá, nemá k ČR naprosto žádné vazby a nikdy nikde nežádal o mezinárodní ochranu. Sdělil, že je zdravý, svobodný a bezdětný. Sdělil také, že nechce dobrovolně vycestovat do Iráku s tím, že se tam nemá kam vrátit. Žalobce také prohlásil, že mu není známa žádná překážka vycestování. Dne 14. 3. 2018 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany.
10. Žalovaný upozorňuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 Azs 19/2013-38, ve kterém je mimo jiné konstatováno, že zajištění cizince odůvodněné § 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu je ústavně konformní i v situaci, jsou-li žalovanému v době rozhodnutí k dispozici určité indicie potvrzující tvrzení žadatele o jeho totožnosti, avšak samy o sobě přesto nemohou odstranit pochybnosti o totožnosti žadatele o mezinárodní ochranu. Žalovaný proto trval na tom, že posoudil všechny uvedené skutečnosti týkající se žalobce, avšak vzhledem k tomu, že nepředložil k prokázání své totožnosti ani státní příslušnosti žádný platný doklad, považoval žalovaný pro účely řízení

o žádosti o mezinárodní ochraně za nezbytné spolehlivé zjištění jeho totožnosti. Aplikované ustanovení zákona o azylu je v souladu s právem EU (vychází z čl. 8 odst. 3 písm. a) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. 6. 2013; tzv. přijímací směrnice), a lze ho považovat za nezbytné a přiměřené okolnostem případu.

11. Jednání žalobce nedává podle posouzení žalovaného dostatečnou záruku, že by v průběhu azylového řízení žalobce spolupracoval se správním orgánem a případně respektoval důsledky negativního rozhodnutí ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Z jeho vyjádření bylo zřejmé, že nehodlá setrvat na území ČR a chce pokračovat v nelegální cestě do Německa, přičemž žalobce již neoprávněně vstoupil na území několika států, včetně členských států EU, po celou dobu se fakticky skrýval před orgány veřejné moci a neučinil žádný pokus svou pobytovou situaci řešit a například požádat o mezinárodní ochranu. Z tohoto jednání jednoznačně pro žalovaného vyplývalo, že v případě propuštění ze zajištění, by velmi pravděpodobně žalobce ve svém jednání pokračoval a identifikaci by se snažil zabránit např. vyhýbáním se kontaktu se správním orgánem, a proto je nutné s ním vést řízení ve věci mezinárodní ochrany za současného omezení jeho osobní svobody. Nemožnost uložení zvláštních opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu žalovaný správní orgán dostatečně zdůvodnil v napadeném rozhodnutí na str. 3 a 4. Volba mírnějších opatření než zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření, a že uložení zvláštních opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele na azylovém řízení, ale pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel azylové správní řízení mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření. Žalovaný přezkoumatelným způsobem uvedl jednotlivé skutečnosti z předchozí pobytové historie žalobce, ze kterých vycházel a které nenasvědčují tomu, že by se jednání žalobce mělo do budoucna zásadním způsobem měnit, a žalovaný nemohl dojít k jinému závěru, než že v případě žalobce nelze přistoupit k uložení zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu.
12. K námitce týkající se stanovené doby zajištění na 60 dní žalovaný správní orgán uvedl, že má za to, že v odůvodnění napadeného správního rozhodnutí jako celku jsou uvedeny zcela konkrétní a specifické okolnosti případu žalobce, jak vyplynuly z celkového zjištěného stavu věci, které svědčí pro závěr žalovaného, že zajištění po dobu 60 dní je zcela přiměřené. Těmito okolnostmi byly předpokládána délka řízení o mezinárodní ochraně, zjišťování či ověřování totožnosti žadatele či zjištění jiných rozhodných skutečností, dále případný soudní přezkum a skutečnost, že žalobce v současné době nedisponuje platným cestovním pasem, který bude zapotřebí obstarat. Žalovaný proto trvá na tom, že jeho závěr stran délky doby zajištění neodporuje principu zákazu libovůle, diskriminace, neodporuje lidské důstojnosti, neporušuje princip proporcionality ani rovnosti.
13. Vzhledem ke všem shora uvedeným skutečnostem se proto žalovaný domníval, že postupoval zcela v souladu s právními předpisy a námitky uvedené v žalobě byly nedůvodné. Proto žalovaný navrhl žalobu zamítnout jako nedůvodnou.
14. Ze zaslaného **správního spisu** soud ověřil, že skutečnosti uvedené ve vyjádření žalovaného odpovídají obsahu spisového materiálu.
15. Soud ve věci rozhodoval bez jednání, neboť žalobce nenavrlh do 5 dnů od podání žaloby nařízení ústního jednání a soud jeho nařízení nepovažoval za nezbytné (§ 46a odst. 8 věta čtvrtá před středníkem zákona o azylu).
16. **Soud neshledal žalobu důvodnou.**

17. Dle § 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu „*Ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže účelem zajištění je spolehlivé zjištění nebo ověření jeho totožnosti*“.
18. Podle § 47 odst. 1 zákona o azylu „*Zvláštním opatřením se rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o mezinárodní ochrany*
a. *zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo*
b. *osobně se hlásit na ministerstvu v době ministerstvem stanovené.*“
19. Dle § 47 odst. 2 zákona o azylu „*Ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.*“
20. Nejpodstatnější námitka žalobce spočívala v tvrzení, že jeho zajištění nebylo důvodné a představovalo nepřiměřený zásah do jeho práva na osobní svobodu, neboť žalovaný nedostatečně a nesprávně odůvodnil uložení zajištění namísto zvláštního opatření. Soud se ovšem ztotožnil s vyjádřením žalovaného, když uvedl, že dosavadní jednání žalobce nedává dostatečnou záruku dobrovolné spolupráce během azylového řízení. Z vyjádření žalobce vyplynulo, že opakovaně neoprávněně překročil hranice různých států včetně států EU, přičemž celou dobu se fakticky skrýval před orgány veřejné moci a nikterak se nepokusil zlegalizovat v některém ze států, kterými procházel, svůj pobyt.
21. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného bylo zjištěno, že žalobce svou totožnost podložil čestným prohlášením, cestovní doklad ani jiný průkaz totožnosti neměl. V řízení bylo prokázáno, že u žalobce při podání žádosti o mezinárodní ochranu nemohla být spolehlivě zjištěna jeho totožnost, neboť nedisponoval žádnými cestovními doklady či jinými doklady k prokázání totožnosti. Žalovaný se proto nedopustil porušení právních předpisů ČR, neboť postupoval v souladu s příslušnou právní úpravou, která mu umožňuje uložit žadateli o mezinárodní ochranu povinnost setrvat v ZZC za splnění zákonem stanovených podmínek. Cílem uvedené právní úpravy je minimalizace zneužívání řízení o mezinárodní ochraně pro nelegální migraci či jiné nelegální aktivity. Tímto je dána ministerstvu dispoziční pravomoc rozhodnout v konkrétních případech o povinnosti žadatele po celou dobu řízení až do vycestování setrvat v ZZC.
22. Soud proto, shodně se žalovaným, u žalobce shledal naplnění všech podmínek pro aplikaci § 46a zákona o azylu. U jmenovaného nešlo o nezletilou osobu bez doprovodu, rodiče s nezletilými či zletilými zdravotně postiženými dětmi, osobu s vážným zdravotním postižením, těhotnou ženu nebo osobu, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným vážným formám psychického, fyzického či sexuálního násilí, což ani žalobce sám v žalobě netvrdil. Soud konstatuje, že zákon jako důvody pro aplikaci § 46a zákona o azylu taxativně vymezuje, že nebyla-li spolehlivě zjištěna totožnost žadatele, rozhodne žalovaný o povinnosti žadatele o mezinárodní ochrany setrvat v ZZC až do vycestování, v daném případě maximálně do dne 13. 5. 2018. Proto se také žalovaný nemusel zabývat dalšími důvody, rovněž i soud proto žalobní námitky pokládal za neopodstatněné, neboť žalobce splňoval první důvod uvedený v § 46a, a to, že nebyla spolehlivě zjištěna jeho totožnost. Uložení povinnosti po určitou dobu setrvat v ZZC je nutno bezesporu chápat jako omezení osobní svobody, avšak v případě bez průkazu totožnosti pohybující se osoby po

území státu opravňuje státní orgány přijmout opatření zabráňující zcela volnému a nekontrolovatelnému pohybu takového jedince. Je svrchovaným právem každého suverénního státu rozhodnout o povolení vstupu a pobytu cizinců na území České republiky. Z důvodové zprávy k zákonu o azylu (k bodu 42 sněmovního tisku č. 191) vyplývá, že se jedná o ustanovení, které bylo přijato s cílem zamezit zneužívání řízení o udělení mezinárodní ochrany pro nelegální migraci či jiné nelegální aktivity. Řízení o udělení mezinárodní ochrany slouží k tomu, aby bylo zjištěno, zda žadatel potřebuje ochranu České republiky, nebo nikoliv. Již sama existence řízení presumuje, že ne všichni žadatelé ochranu získají, především proto, že ne všichni mají důvody, pro které lze ochranu udělit. Toto vše je zjišťováno v průběhu řízení.

23. Pokud jde o námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, je podle soudu z jeho odůvodnění na str. 3 a 4 zřejmé, jakými úvahami se žalovaný řídil při hodnocení právních otázek. Žalobcova totožnost tedy nebyla spolehlivě zjištěna, neboť žalobce nedisponoval žádnými cestovními či jinými doklady, kterými by prokázal svou totožnost, přičemž je zde zákonný požadavek spolehlivého zjištění totožnosti. Po žalovaném nelze v zásadě vyžadovat, aby při posuzování totožnosti žadatele v rámci rozhodování, zda bude žadatel zajištěn v ZZC po dobu trvání ověřování totožnosti, vycházel z jiných podkladů než těch, které mu byly předloženy, případně které má k dispozici v souvislosti s výkonem své úřední činnosti. Je tomu tak z důvodu zachování smyslu a účelu úpravy v § 46a zákona o azylu, tedy účinné prevence před nelegální migrací a nebezpečím pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek.
24. Nejvyšší správní soud se k otázce použití § 46a odst. 1 zákona o azylu jako důvodu zajištění cizince vyjádřil v rozhodnutí ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 Azs 19/2013-38 následovně: „*Nejvyšší správní soud neshledává důvody pochybnosti o ústavní konformitě § 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu. Se stěžovatelem lze souhlasit v tom, že jsou-li naplněny taxativně stanovené důvody uvedené v citovaném ustanovení (v případě stěžovatele proto, že nebyla spolehlivě zjištěna totožnost žadatele), jedná se nepochybně o zbavení (osobní) svobody ve smyslu čl. 5 odst. 1 Úmluvy, a nikoli pouze o omezení svobody pohybu ve smyslu čl. 2 Protokolu č. 4 k Úmluvě. Povinnost setrvat v ZZC v podstatě spočívá v povinnosti setrvat na určitém značně omezeném prostoru a dodržovat pravidla chování, která v něm platí. Jakkoli nejde o omezení srovnatelné s uvězněním, jelikož svoboda pohybu zpravidla nebude omezena na jednu jedinou místnost, jako např. ve vězeňské cele, nýbrž na určitý širší komplex budov, místností či prostor, většinou včetně určitých prostranství pod širým nebem, a zároveň nebude mít natolik přísné prvky detailní kontroly pohybu a chování jednotlivce jako ve vězení, jde o velmi citelný zásah do osobní svobody. Se stěžovatelem však nelze souhlasit v tom, že by takový zásah byl v rozporu s článkem 5 Úmluvy. Konkrétně dle čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy "[k]aždý má právo na svobodu a osobní bezpečnost. Nikdo nesmí být zbaven svobody kromě následujících případů, pokud se tak stane v souladu s řízením stanoveným zákonem: [...] f) zákonné zatčení nebo jiné zbavení svobody osoby, aby se zabránilo jejímu nepovolenému vstupu na území nebo osoby, proti níž probíhá řízení o vyhoštění nebo vydání". Skutečnost, že nebyla spolehlivě zjištěna totožnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany, má za následek, že není zřejmé, s jakou konkrétní osobou se řízení vede. Není-li na jisto postaveno, kdo je osoba, která podala žádost o udělení mezinárodní ochrany, z jakého státu tedy pochází a jakou má za sebou skutečnou osobní historii relevantní pro posouzení její žádosti, není vyloučeno, že ve skutečnosti o mezinárodní ochranu žádá osoba, která ji vůbec nepotřebuje a které ve skutečnosti nehrozí žádná nebezpečí, kvůli nimž by jí měla být taková ochrana poskytnuta. Praxe řízení ve věcech udělení mezinárodní ochrany naopak ukazuje, že skrývání skutečné identity a tvrzení identity jiné (cizí či zcela smyšlené) je častou*

metodou ekonomických migrantů, jak se bez skutečných důvodů pokusit získat výhody plynoucí z mezinárodní ochrany. Takovému zneužití tohoto institutu je Česká republika jako stát, který řízení o žádosti vede, oprávněna se bránit, použije-li k tomu humánní a proporcionální prostředky pohybující se v mezích prostoru vymezeného státu vnitrostátním ústavním právem a jeho mezinárodními závazky. Ustanovení § 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu takovým požadavkům odpovídá. Ve své podstatě jde o zajišťovací institut, který umožňuje pro případ, že by skutečná identita žadatele o udělení mezinárodní ochrany, která vyjde šetřením najevo, neodpovídala tomu, co o sobě žadatel tvrdí či je o něm jinak známo, správnímu orgánu adekvátně reagovat. Ve své podstatě tak je citované ustanovení využitím opce zakotvené pro stát v článku 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy. Zákonodárce pečlivě stanovil okruh osob, které mohou být omezení osobní svobody vystaveny (v podstatě může jít pouze o zdravé dospělé jednotlivce, o nichž není známo, že by byli podrobeni zavrženíhodnému zacházení) a také bezvýjimečně stanovil přiměřeně dlouhou maximální dobu, po kterou může být jejich osobní svoboda omezena (jde o dobu zhruba čtyř měsíců). V takovém případě, s ohledem na to, že stát je povinen bez zbytečného prodlení vynaložit potřebné úsilí na zjištění skutečné totožnosti žadatele, je úpravu obsaženou v § 46a odst. 1 písm. a) zákona o azylu třeba považovat za ústavně konformní a krajskému soudu není důvodu vytýkat, že ji aplikoval...“

25. Protože nebyla spolehlivě zjištěna žalobcova totožnost a žalobce není chráněnou osobou, které by nebylo možno uložit zajištění v ZZC, byly splněny podmínky pro vydání napadeného správního rozhodnutí. Žalovaný však má povinnost po dobu platnosti rozhodnutí zkoumat, zda důvody vydání tohoto rozhodnutí trvají, a to včetně provedení účelných kroků ke spolehlivému zjištění totožnosti stěžovatele. Pokud by takové kroky bez zbytečného prodlení nečinil, mohlo by to vést k závěru, že k dalšímu omezení osobní svobody není důvod.
26. Žalobce poukazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016, ve kterém Nejvyšší správní soud mimo jiné zmiňuje, že Ministerstvo má povinnost nezajistit žadatele o mezinárodní ochranu, pokud lze stejného účelu docílit mírnějšími prostředky. Soud k tomu konstatuje, že jednak se daný rozsudek zabývá jiným bodem § 46a zákona o azylu, jednak žalovaný ve svém rozhodnutí dostatečně odůvodnil, proč je zajištění žalobce nutné pro průběh dalšího řízení.
27. Dále žalobce namítal nedostatečné odůvodnění délky zajištění. Ke stanovení maximální délky doby, po kterou je povinen žalobce setrvat v zařízení pro zajištění cizinců, se již opakovaně vyslovil Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 21. 5. 2014, č. j. 6 Azs 33/2014 – 45), v němž uvedl, že „*nic v napadeném rozhodnutí ani ve spisech nevyvolává pochybnost o tom, že žalovaný překročil nebo dokonce zneužil meze správního uvážení ve smyslu rozsudku č. j. 3 Azs 24/2013-42*“ a dále pokračoval, že „*V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný poukázal na konkrétní a specifické okolnosti daného případu, na základě kterých rozhodl o povinnosti žalobce setrvat v zařízení pro zajištění cizinců, a vzhledem ke všem těmto uvedeným okolnostem (včetně absence platných dokladů, jež je třeba nejprve obstarat) dospěl k závěru o nutnosti vyslovit povinnost setrvat v zařízení pro zajištění cizinců v maximální možné zákonné délce. Stanovená délka povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců není odůvodněna toliko závěrečnou větou odůvodnění napadeného rozhodnutí, nýbrž specifickými skutkovými okolnostmi uvedenými v celém odůvodnění napadeného rozsudku (arg. „vzhledem k výše uvedenému“). Nejvyšší správní soud proto nemá žádnou pochybnost o tom, že stanovená, byť podle zákona maximální délka povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců odpovídá též požadavkům subsidiarity a přiměřenosti, jaké na zásah do práva*

na osobní svobodu klade čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy (srov. rozsudek ESLP ze dne 27. listopadu 2008 Rashed proti České republice, stížnost č. 298/07, bod 68; rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 29. ledna 2008 ve věci Saadi proti Velké Británii, stížnost č. 13229/03, bod 79). K těmto závěrům ostatně dospěl rovněž krajský soud v napadeném rozsudku; na jeho závěry proto Nejvyšší správní soud v podrobnostech odkazuje.“

28. Uvedené závěry Nejvyššího správního soudu lze plně aplikovat i na nyní projednávanou věc. Soud z nich proto bez dalšího vychází. Konstatuje, že žalovaný vystavěl úvahu o maximální délce doby, po kterou je žalobce povinen setrvat v zařízení pro zajištění cizinců, na konkrétních a specifických okolnostech daného případu, jež plynou z kontextu napadeného rozhodnutí. Zejména přihlédl k nelegálnímu pobytu, vědomému a svévolnému porušování právního řádu ČR. Se stanovením maximální možné doby zajištění zdejší soud souhlasí, neboť dosavadní způsob chování žalobce na území ČR nedává záruku, že by byl ochoten dobrovolně upustit od dosavadního způsobu chování na území ČR a podřídit se pravidlům nastaveným zákonem o pobytu cizinců a zákonem o azylu. Na závěr soud uvádí, že odůvodnění doby zajištění nijak nevybočuje z ustálené praxe správního orgánu, která je rovněž přijímána soudy ve správním soudnictví.
1. Ve zcela obecné rovině bylo žalobcem namítáno pochybení žalovaného spočívající v porušení § 2 a § 3, § 68 odst. 3 správního řádu, a také porušení čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy a čl. 8 odst. 3 přijímací směrnice. Žalobce nespécifikoval, v čem tato pochybení měla spočívat, proto soud napadené rozhodnutí zkoumal jen obecně a neshledal jakékoli porušení ustanovení o řízení před správním orgánem ani práv garantovaných daným článkem Úmluvy a přijímací směrnice.
2. Soud neshledal žádný ze žalobcem uvedených žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
3. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 3. května 2018

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně